

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **Ing. J. Z.**, IČO: ...
sídlem J. 22/26, P. 2

zastoupeného Mgr. Petrem Dětkou, advokátem
sídlem Šitkova 233/1, Praha 1

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 10. 2015, čj. 6560894/15/2002-00540-105668, čj. 6559624/15/2002-00540-105668, čj. 6560631/15/2002-00540-105668, čj. 6561032/15/2002-00540-105668, čj. 6559218/15/2002-00540-105668 a čj. 6558813/15/2002-00540-105668

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. **Předmět řízení a vymezení sporu**

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, Územního pracoviště pro Prahu 2 (dále též „žalovaný“) ze dne 21. 10. 2015, čj. 6560894/15/2002-00540-105668, čj. 6559624/15/2002-00540-105668, čj. 6560631/15/2002-00540-105668, čj. 6561032/15/2002-00540-105668, čj. 6559218/15/2002-00540-105668 a čj. 6558813/15/2002-00540-105668 (dále též „Napadená rozhodnutí“ či „Exekuční příkazy“).
2. Napadenými rozhodnutími žalovaný podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. b) a § 190 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nařídil daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu k vymození nedoplatku na dani ve výši 380 127,34 Kč, příslušejícího úroku z prodlení ke dni 20. 10. 2015 ve výši 107 992,18 a exekučních nákladů ke dni nařízení exekuce ve výši 4 302, tj. celkem 492 421,52 Kč, a úroku z prodlení z částky 342 356,39 Kč od 21. 10. 2015 do zaplacení dle roční výše repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.

II. Žaloba

3. Žalobce v podané žalobě v obecné rovině namítal, že Napadená rozhodnutí žalovaného jsou nesprávná, nezákonná a zcela nepřezkoumatelná.
4. Konkrétně žalobce namítal, že Napadená rozhodnutí, *„kterými byla zahájena daňová exekuce, jsou duplicitní, jelikož na stejné nedoplatky na dani a příslušenství, byla již, minimálně v části, zahájena daňová exekuce exekučními příkazy ze dne 2. 12. 2013, č.j.: 59606963/13/2002-25200-402499, č.j.: 59606515/13/2002-25200-402499, č.j.: 59606123/13/2002-25200-402499 a č.j.: 59606690/13/2002-25200-402499“* (čísla jednací uvedená žalobcem neodpovídají číslům jednacím těchto rozhodnutí, která žalobce v rámci doplnění žaloby předložil – pozn. soudu).
5. Žalobce měl za to, že k vydání Napadených rozhodnutí *„nemělo ze strany žalovaného dojít z důvodu překážky litispendence“*. Žalobce byl přesvědčen, že postupem žalovaného *„bylo zasaženo do základních práv Žalobce, zejména pak do zákonného požadavku právní jistoty účastníků soudního resp. správního řízení, a takováto Rozhodnutí jsou proto nezákonná“*. Žalovaný přitom podle žalobce *„postupoval v rozporu se základními zásadami správy daní, zejména pak v rozporu se zásadami uvedenými v § 5...daňového řádu“*.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 7. 3. 2016 uvedl, že Napadená rozhodnutí byla vydána k vymození daňového nedoplatku v celkové výši 488 119,52 Kč. Exekučním titulem byl podle žalovaného dle ust. § 176 odst. 1 písm. a) daňového řádu vykonatelný výkaz nedoplatků čj. 6558814/15/2002-00540-105668 ze dne 21. 10. 2015. Výše uvedený daňový nedoplatek byl přitom v souladu s ust. § 183 odst. 1 a 3 daňového řádu zvýšen o exekuční náklady ve výši 4 302 Kč. Jelikož se částka, pro kterou je daňová exekuce nařízena, zvyšuje po nařízení daňové exekuce o úrok z prodlení, nařídil žalovaný v souladu s ust. § 178 odst. 3 daňového řádu ve výroku Exekučních příkazů i exekuci tohoto úroku a uvedl zde rovněž způsob jeho výpočtu s tím, že z úroku z prodlení vzniklého po nařízení daňové exekuce nevznikají exekuční náklady.
7. Žalovaný dále uvedl, že Exekuční příkazy byly doručeny žalobci dne 22. 10. 2015 a poskytovatelům platebních služeb, tj. UniCredit Bank Czech Republic, Air Bank a.s.,

Oberbank AC pobočka Česká republika, Fio banka, a.s., Československá obchodní banka, a.s. a Česká spořitelna, a.s. (dále též „**banky**“) dne 21. 10. 2015 či dne 22. 10. 2015. Předmětem daňových exekucí na základě žalobou napadených Exekučních příkazů jsou dle žalovaného nedoplatky na dani z příjmů fyzických osob, na úrocích z prodlení na této dani, na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a na úrocích z prodlení na této dani, na dani z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou dle zvláštní sazby daně a na úrocích z prodlení na této dani, na dani silniční a na úrocích na dani silniční a na dani z přidané hodnoty a na úrocích z prodlení na této dani v celkové výši 488 119,52 Kč, které jsou ve smyslu ust. § 103 odst. 2 daňového řádu vykonatelné.

8. Žalovaný zdůraznil, že úrok z prodlení vzniká přímo ze zákona, a to za každý den, po který nebyla platební povinnost splněna (uhrazena), jeho splatnost je také určena dnem, ve kterém jsou splněny podmínky pro jeho vznik (§ 252 daňového řádu). Vzhledem k tomu, že žalobce nezaplatil splatné daňové nedoplatky v zákonných lhůtách, vydal žalovaný žalobou napadené Exekuční příkazy.
9. K námitkám poukazujícím na překážku litispendence žalovaný konstatoval, že k vymožení daňového nedoplatku v celkové výši 366 213,30 Kč vydal správce daně exekuční příkazy na přikázání pohledávky z účtu čj. 5906963/13/2002-25200-402499, čj. 5906515/13/2002-25200-402499, čj. 5906123/13/2002-25200-402499 a čj. 5906690/13/2002-25200-402499, všechny ze dne 2. 12. 2013, které nabyly právní moci dne 7. 7. 2014 (dále též „**Exekuční příkazy z 2. 12. 2013**“). Správce daně vydal podle žalovaného vyrozumění o právní moci čj. 6004753/14/2002-25200-105546, čj. 6004634/14/2002-25200-105546, čj. 6004503/14/2002-25200-105546 a čj. 6004689/14/2002-25200-105546, všechna ze dne 20. 10. 2014, kterými vyrozuměl společnosti Equa banka a.s., Fio banka, a.s., Česká spořitelna a.s. a Československá obchodní banka, a.s. (dále jen „**poddlužníci**“) o nabytí právní moci exekučních příkazů z 2. 12. 2013. Tato vyrozumění byla doručena poddlužníkům dne 20. 10. 2014 nebo 21. 10. 2014.
10. S poukazem na § 190 odst. 2 daňového řádu žalovaný konstatoval, že daňová exekuce zaniká tím, že byla provedena; žádné rozhodnutí o tom správce daně nevydává. Provedením exekuce se poskytovatel platebních služeb zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému (správci daně) své povinnosti vůči dlužníku. Daňová exekuce však podle žalovaného zaniká i tím, že ve sledovacím období nedošly na účet dlužníka žádné prostředky, popř. že došly a byly vyplaceny jenom v rozsahu umožňujícím částečné uspokojení oprávněného; ani v tomto případě správce daně nevydává zvláštní rozhodnutí o skončení exekuce.
11. V daném případě zanikly podle žalovaného daňové exekuce nařízené Exekučními příkazy z 2. 12. 2013 dne 20. 4. 2015 nebo 21. 4. 2015, tj. 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučních příkazů. Žalobou napadené Exekuční příkazy však byly vydány v říjnu 2015, tj. až po zániku Exekučních příkazů z 2. 12. 2013.
12. Žalovaný doplnil, že litispendence, tedy překážka probíhajícího řízení se projevuje tak, že je-li vedeno totéž řízení se stejným předmětem a stejnými účastníky před konkrétním správcem daně, brání tato skutečnost vedení dalšího řízení se stejným předmětem a účastníky. Pro uplatnění zásady litispendence je tedy rozhodující existence zahájeného neskonalého řízení v téže věci. V daném případě však k takové situaci podle žalovaného nedošlo, neboť řízení ve věci exekučních příkazů týkajících se totožných poddlužníků, tj. Fio banky, a.s., České spořitelny a.s. a Československé obchodní banky, a.s. ze dne 2. 12.

2013 fakticky skončila dne 20. 4. 2015, resp. 21. 4. 2015. V době vydání žalobou napadených Exekučních příkazů tak podle žalovaného žádná jiná řízení v téže věci u správce daně neprobíhala. Překážka probíhajícího řízení se tak podle žalovaného v tomto případě neuplatní.

13. S ohledem na popsané skutečnosti měl žalovaný za zcela nepochybné, že při vydání Napadených rozhodnutí bylo postupováno v souladu s příslušnými právními předpisy, nebyly porušeny ani žádné základní zásady daňového řízení a žalobu tudíž nelze považovat za důvodnou.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. O podané žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili (souhlas žalovaného byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou presumován). Soud nenařídil jednání ani k provedení žalobcem navržených důkazů, neboť tvoří součást správního spisu, z něhož soud vyšel při přezkumu zákonnosti žalobou Napadených rozhodnutí.
15. Soud předesílá, že žalobce v podané žalobě předně ve zcela obecné rovině namítal, že Napadená rozhodnutí žalovaného jsou nesprávná, nezákonná a zcela nepřezkoumatelná.
16. Soud k obecně uplatněným žalobním námitkám podotýká, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel.
17. Žalobce se však v tomto směru omezil na paušální a blíže nerozvedený poukaz na „nesprávnost“, „nezákonnost“ či „nepřezkoumatelnost“ Napadených rozhodnutí. Zvolený způsob konstrukce žalobních námitek přitom s ohledem na pravidla vyplývající z dispoziční zásady do značné míry omezuje prostor soudu při posuzování jejich důvodnosti. Soud se proto mohl předmětným žalobním námitkám věnovat toliko v takové míře obecnosti, v jaké je žalobce vznesl. Soudu přitom nezbylo, než v obdobně obecné rovině konstatovat, že Napadená rozhodnutí žádnou takovou vadou netrpí.
18. Soud za této situace přistoupil k vypořádání jediné konkrétní námítky vznesené žalobcem v podané žalobě, tj. námítky litispendence. Žalobce namítal, že Napadená rozhodnutí byla vydána přesto, že na stejné nedoplatky na dani a příslušenství byla již minimálně v části zahájena daňová exekuce Exekučními příkazy z 2. 12. 2013.
19. Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že překážka litispendence brání tomu, aby v totožné věci probíhala paralelně dvě nebo více řízení, a to i v souvislosti se správním řízením (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2008, čj. 4 As 47/2007 - 84, č. 2538/2012 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 23. 3. 2009, čj. 4 Ads 165/2011 - 151). Překážka litispendence brání zahájení nového řízení v téže věci, ať už bylo dříve zahájeno u téhož či jiného správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2013, čj. 4 As 16/2013 - 36).

20. V daňovém řízení je překážka litispendence upravena v § 101 odst. 4 daňového řádu, podle něhož lze přiznat stejné právo nebo uložit stejnou povinnost ze stejného důvodu témuž příjemci rozhodnutí pouze jednou.
21. Pravidlo překážky litispendence je odrazem obecné právní zásady spravedlivého procesu *ne bis in idem* (ne dvakrát v téže věci), která byla daňovým řádem nově výslovně upravena i pro správu daní (správní soudy přitom v minulosti relevanci tohoto obecného principu dovozovaly i bez jeho bezprostředního legislativního zakotvení v předpisech daňového práva).
22. Překážku probíhajícího řízení je přitom třeba považovat za tzv. negativní podmínku řízení, jež se v praxi projevuje tak, že je-li vedeno daňové řízení s tímž předmětem a účastníky před konkrétním správcem daně, brání to konání dalšího řízení o téže věci před tímž nebo jiným správcem daně. Řízení, které bylo zahájeno později, musí být z tohoto důvodu zastaveno. Totožnost věci zakládající zákonný zákaz rozhodovat podruhé bude přitom dána totožným předmětem řízení a totožnými příjemci rozhodnutí.
23. Otázkami spojenými s překážkou litispendence v exekučním řízení se přitom v minulosti opakovaně zabývaly civilní soudy, jejichž závěry je třeba s ohledem na aplikaci relevantních ustanovení o. s. ř. i v rámci daňové exekuce reflektovat mj. právě ve sporech týkajících se exekucí prováděných správcem daně.
24. Nejvyšší soud přitom v rozsudku ze dne 27. 3. 2007, sp. zn. 25 Cdo 1081/2005, uzavřel, že překážka zahájeného řízení či věci pravomocně rozsouzené nastává při výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu jen v případě, že stejný oprávněný se domáhá nařízení výkonu rozhodnutí postižením téhož účtu povinného v době, kdy ještě trvají účinky postižení účtu podle § 307 odst. 2 a 3 o. s. ř.
25. Nejvyšší soud v předmětném rozhodnutí konstatoval, že „obecná právní zásada „*ne bis in idem*“, tedy jak překážka věci zahájené (§ 83 odst. 1 o. s. ř.), tak překážka věci pravomocně rozsouzené (§ 159a o. s. ř.), samozřejmě platí i v řízení o soudní výkon rozhodnutí. „Toutéž věcí“ ve smyslu § 83 a § 159a o. s. ř. se pro účely řízení o výkon rozhodnutí rozumí stejný způsob výkonu (srov. § 257, § 258 odst. 1 o. s. ř.) na týž předmět výkonu uplatňovaný mezi týmiž účastníky pro pohledávku (její část) přisouzenou stejným exekučním titulem (srov. např. R 21/1981, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.5.2005, sp. zn. 20 Cdo 1591/2004), přičemž předmětem výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky se rozumí tentýž účet povinného. Překážka věci zahájené či pravomocně rozsouzené nastává proto při výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu jen v případě, že stejný oprávněný se domáhá nařízení výkonu rozhodnutí postižením téhož účtu povinného v době, kdy ještě trvají účinky postižení účtu podle § 307 odst. 2, odst. 3 o. s. ř.“.
26. Uvedené závěry byly potvrzeny i v recentní rozhodovací praxi Nejvyššího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. 26 Cdo 4109/2015).
27. Ze závěrů vyslovených v citovaném rozhodnutí, od nichž soud neshledal důvodu se v nyní posuzovaném případě jakkoli odchylovat a na které na tomto místě pro větší stručnost v plném rozsahu odkazuje, přitom soud vyšel i v předmětné věci.
28. Žalobci je tedy možno přisvědčit v obecné rovině toliko potud, že i v rámci daňové exekuce je třeba reflektovat význam překážky litispendence. Překážka věci zahájené by však v souladu s výše uvedenými judikatorními závěry mohla být v posuzované věci dána

toliko v případě, kdy by správce daně vydal exekuční příkazy k postižení téhož účtu žalobce v době, kdy ještě trvaly účinky postižení účtu podle § 307 odst. 2 a 3 o. s. ř.

29. Soud připomíná, že podle § 307 odst. 2 o. s. ř. (aplikovatelného na základě § 177 odst. 1 daňového řádu) platí, že „peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyrozumění podle § 305; není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného“. Podle odst. 3 pak platí, že „nebyla-li podle odstavce 2 vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle § 305, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení“ (pozn. zvýraznění doplněno). V § 190 odst. 2 daňového řádu je v tomto směru ostatně obdobně uvedeno, že „poskytovatel platebních služeb je povinen od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce nevypláčet peněžní prostředky z účtu dlužníka, ze kterého je přikázána pohledávka, neprovádět na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládat, a to až do výše částky uvedené v exekučním příkazu; to se týká i peněžních prostředků, které dojdou na tento účet do 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu“.
30. Soud v tomto ohledu připomíná, že daňová exekuce prováděná příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb zaniká mj. i tím, že ve sledovacím období nedošly na účet dlužníka žádné prostředky, popř. že došly a byly vyplaceny jenom v rozsahu umožňujícím částečné uspokojení oprávněného, přičemž v tomto případě správce daně nevydává zvláštní rozhodnutí o skončení exekuce.
31. Soud ze správního spisu ověřil, že vyrozumění o právní moci čj. 6004753/14/2002-25200-105546, čj. 6004634/14/2002-25200-105546, čj. 6004503/14/2002-25200-105546 a čj. 6004689/14/2002-25200-105546, všechna ze dne 20. 10. 2014, kterými správce daně vyrozuměl poddlužníky o nabytí právní moci Exekučních příkazů z 2. 12. 2013, byla doručena poddlužníkům dne 20. 10. 2014 nebo 21. 10. 2014.
32. Žalovanému je proto třeba přisvědčit, že daňové exekuce nařízené Exekučními příkazy z 2. 12. 2013 zanikly *ex lege* se zřetelem k § 307 odst. 2 a 3 o. s. ř. dne 20. 4. 2015 nebo 21. 4. 2015, tj. 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci Exekučních příkazů z 2. 12. 2013.
33. Spatřoval-li tedy žalobce důvod nezákonnosti napadených Exekučních příkazů v tom, že jejich vydání bránila žalovanému překážka věci zahájené spočívající ve vydání Exekučních příkazů z 2. 12. 2013, nemohl mu soud s ohledem na právě uvedené závěry přisvědčit. Soud neměl po prostudování obsahu správního spisu sebemenší pochybnosti o tom, že ke dni vydání napadených Exekučních příkazů nemohl žádný z Exekučních příkazů z 2. 12. 2013 (tj. ani ty z nich, u nichž by byla splněna podmínka shody v osobě poddlužníka a shoda v postiženém účtu) z vyložených důvodů zakládat překážku věci zahájené. Žalovaný tedy nepostupoval v rozporu se zákonem, pokud Exekuční příkazy vydal. Námitky žalobce poukazující na vydání Exekučních příkazů přes existenci překážky litispendence a související (striktně obecné) námitky porušení principu právní jistoty a zásad vyplývajících z § 5 daňového řádu proto soud nemohl shledat důvodnými.

34. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. dubna 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu